

دانشگاه علوم پزشکی کرمان

دانشکده بهداشت

پایان نامه مقطع کارشناسی ارشد رشته اپیدمیولوژی

عنوان:

بررسی خصوصیات دموگرافیک مبتلایان به مالاریا و نقش مداخلات پیشگیرانه بر بروز این بیماری در شهرستان سرباز استان سیستان و بلوچستان طی سالهای ۱۳۹۳ - ۱۳۸۴

توسط: خدامراد صوفی

استاد راهنمای اول: دکتر نرگس خانجانی

استاد راهنمای دوم: دکتر فاطمه کامیابی

سال تحصیلی: ۱۳۹۴-۱۳۹۳

**Demographic characteristics of patients with malaria and the role of
preventive interventions in the incidence of the disease in Sarbaz
city of Sistan and Baluchistan province during 2005-2014**

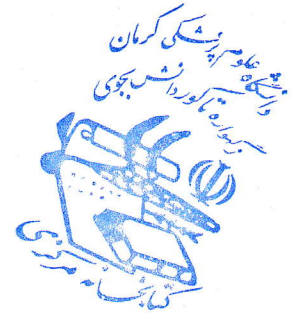
A Thesis

Presented to

The Post Graduated Studies

By

Khodamorad Soofi

In Partial Fulfillment
of The Requirements for the Degree of
Master of Sciences in:
Epidemiology

Kerman University of Medical Sciences

2015

چکیده

مقدمه و هدف:

منطقه جنوب و جنوب شرقی ایران کماکان منطقه مشکل دار کشور از نظر بیماری مالاریا محسوب می شود. این منطقه از نظر شاخص های توسعه انسانی، اقتصادی و فرهنگی و شرایط جغرافیایی با هیچیک از مناطق دیگر کشور قابل مقایسه نیست و مشابه مناطق توسعه نیافته و محروم هستند. نظر به اینکه خطر بازگشت مالاریا و ظهور مجدد آن در مناطق پاک و احتمال بروز همه گیری های گسترده در مناطق مالاریا خیز همچنان وجود دارد، لذا مطالعه حاضر به منظور بررسی خصوصیات دموگرافیک مبتلایان به مالاریا و نقش مداخلات پیشگیرانه بر بروز این بیماری در شهرستان سرباز از جمله شهرستانهای استان سیستان و بلوچستان انجام شد تا زمینه تحقیقات بیشتر فراهم و راهکارهای موثر به منظور پیشگیری و حذف بیماری اتخاذ گردد.

روش کار:

پس از بیان اهداف، موانع و محدودیت های طرح و هماهنگی های لازم با کارشناسان برنامه مالاریای شهرستان سرباز، داده ها به روش سرشماری با استفاده از آمارهای موجود در شبکه بهداشت و درمان (فرم شماره ۳ انگل دار مالاریا) و سایر پایگاه های داده و همچنین استفاده از چک لیست و مصاحبه با بیماران جمع آوری و وارد نرم افزار اکسل شده در فرم اکسل وارد نرم افزار SPSS نسخه ۱۸ شده و مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت. برای مقایسه ها از آزمون تی تست زوجی و Wilcoxon و برای مقایسه متغیر های کمی از آزمون Spearman استفاده شد. مطالعه کیفی به روش تحلیل محتوا انجام شد. نمونه گیری شرکت کنندگان هدفمند بود. اطلاعات با مصاحبه و سوالات باز جمع آوری شد و تا اشباع اطلاعاتی ادامه پیدا کرد.

یافته ها:

مورد بیماری مالاریا در شهرستان سرباز از ۳۸۶۵ مورد با میزان بروز ۲۸/۴ در هزار نفر در سال ۱۳۸۴ به ۳۱۳ مورد با میزان بروز ۱/۹ در هزار نفر در سال ۱۳۹۳ رسیده است. وضعیت مبتلایان به مالاریا در این شهرستان طی سالهای ۸۴ تا ۹۳ از نظر ملیت شامل: ایرانی ۷۴/۷٪، پاکستانی ۲۲/۸٪ و افغانی ۲/۵٪ بوده است و نشان داد که اتباع بیگانه در طی ده سال مطالعه همواره درصدی از بیماری را به خود اختصاص داده اند. نتایج این مطالعه نشان داد که در روستاهایی که طی ده سال گذشته (۹۳ - ۸۴) از شبکه سراسری برق و آب لوله کشی برخوردار شدند، میانه موارد بیماری بعد از برخورداری به طور معنی داری کاهش یافته است.

Abstract:

Background and Objectives

The south and south east region of Iran is still a troubled region in terms of malaria. This region is not comparable with any other part of the country based on social development, economic and cultural indices and geographical conditions and it is similar to under developed and deprived areas. Since there is a risk of re-emergence of malaria in clean regions and the possibility of a malaria epidemic in areas prone to this disease, the present study was developed to analyze the demographic characteristics of patients with malaria and the role of preventive interventions on the incidence of this disease in Sarbaz City located in Sistan and Baluchistan province, in order to provide the base for further research and preventive and control strategies.

Method

After presenting the objectives and constraints the project was coordinated with the officials in Sarbaz city. Data was collected from all patients using data from the Health Network (malaria parasite form 3) and other databases as well as interviews with the patients, and was entered into Excel software. The data was analyzed using SPSS version 18. Comparisons were done by paired t-test and Wilcoxon tests. Spearman rank correlation test was used to relate quantitative variables.

The qualitative study was done by content analysis. Purposeful sampling was done. Data were collected through interviews and continued until data saturation.

Results

There were 3865 malaria cases with an incidence of 28.4 per thousand people in 2005 which were reduced to 313 cases with the incidence of 1.9 per thousand people in 2014. The nationality of malaria patients in our study within the years 2005 to 2014 was 74.7% Iranian, 22.8% Pakistani and 2.5% Afghan. Over the ten years of the study foreign nationals have also had a share in this disease. Our study indicated that the average cases of the disease have significantly fallen after having water piping. Also within the 10 year period the average cases of the disease have significantly fallen after getting electricity.

The qualitative study showed that the most important challenges facing the malaria control program is:

- 1) delay in referring to health centers , diagnosis and treatment due to A) superstitious beliefs B) lack of information about disease C) misjudgement D) fake doctors and E) misdiagnosis
- 2) lack of trust in the interventions implemented by the health system 3) lack of proper use of the available facilities to prevent malaria 4) commuters from neighbor countries.

Discussion and Conclusion

According to the reducing rates of malaria incidence in the city of Sarbaz from 28.4 to 1.9 cases per thousand in 2014, it seems like eliminating malaria in 2025 is achievable and in order to reach this aim inter and intra sectoral collaboration is needed. But, because the role of factors such as electricity, water, sanitation, access to health services, education, jobs, encouraging people to use mosquito nets and welcoming indoor spraying, arresting fake doctors and ... are inter sectoral problems it requires the cooperation of all concerned departments and agencies.

Keywords: malaria, control, elimination, preventive interventions, Sarbaz, Sistan and Baluchistan